

SAMEN KERKEN

Ontspoord, en dan?

Wat het betekent als een trein ontspoord weet Borne na vorige week maar al te goed. Veel schade en vertragingen en omrijden voor reizigers. En natuurlijk voedt zo'n ongeluk de discussie over het kabinetsvoornemen om meer goederentreinen door Overijssel richting Duitsland te laten rijden.

Niet alleen treinen kunnen ontsporen. Ook mensen kunnen ontsporen. Een trein loopt bij een ontsporing uit de rails. Als een mens ontspoord gaat hij of zij verkeerde dingen doen. Dat is nog niet zo'n ramp als dat eenmalig gebeurt. Maar onderzoek heeft uitgewezen dat ontsporingen –vooral die waarbij geweld in het geding is- mensen een kick geven en daarom grote kans lopen om herhaald te worden.

Van de filosoof Hans Achterhuis is in 2008 een studie naar geweld verschenen met als titel 'Met alle geweld'. Daarin zegt hij dat geweld fascineert en dat mensen die eenmaal een bepaalde lijn overgaan dat zullen herhalen. Voorbeelden zijn er genoeg: escalierend geweld in voetbalstadions of in het nachtelijk uitgaansleven. Het verontrustende geweld tussen voormalige echtelieden na een vechtscheiding met alle ellende voor hun kroost. Het toenemende geweld in Syrië en op andere plekken in de wereld tijdens conflicten. Geen middel wordt geschuwd om de tegenstander te martelen of te vermoorden.

Een van de vele voorbeelden uit het boek van Achterhuis is dat van een Amerikaanse soldaat die in Vietnam de opdracht kreeg om vanuit een helikopter op ongewapende burgers te schieten. Hij weigerde, maar toen zijn meerdere dreigde met de krijgsraad ging hij overstag. De eerste keer dat hij de trekker overhaalde moest hij overgeven, de volgende keren genoot hij ervan.

Mensen wennen aan geweld en krijgen er een kick van. Dat klinkt weinig hoopvol. Ik moet denken aan al die goedwillende mensen die zich inzetten voor vrede en geweldloosheid. Is al die inspanning dan vergeefs? 'Vechten' ze tegen de bierkaai?

Ik denk het niet. Maar misschien zouden we met elkaar wel wat realistischer tegen vrede moeten leren aankijken. Want conflicten horen bij het samen leven. Wie conflicten ontkent of helemaal wil uitbannen zal van de koude kermis thuiskomen. Erger nog: wie van vrede een soort utopisch ideaal maakt en conflicten onder het tapijt probeert te vegen, loopt de kans dat het omgekeerde gebeurt en dat het conflict nog meer escaleert. Mensen mogen het hartgrondig met elkaar oneens zijn en moeten tegen elkaar mogen schreeuwen. Dat kan fysiek geweld voorkomen en geeft daarna vaak ruimte om toch tot elkaar te komen en weer samen te 'sporen'. Er zijn allerlei manieren en technieken voorhanden om mensen te leren op een goede manier hun meningsverschillen of conflicten op te lossen. Die technieken zijn er zowel voor u en mij als ook voor deelnemers aan onderhandelingen bij een groot conflict.

Technieken die mensen leren om samen te sporen en niet uit de rails te vliegen.

Helaas helpen deze technieken niet voor treinen.

ds. Carla Borgers
Doopsgezinde Gemeenten in Twente

Website: www.raadvankerkenborne.nl

Facebook: raadvankerkenborne

Twitter: RvKborne.